

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.04.2003
C(2003) 1255

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

**Om förenkling, klarläggande, samordning och flexibilitet i förvaltningen av
strukturpolitiken 2000-2006**

EJ FÖR OFFENTLIGGÖRANDE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I.	”Förenklingsarbetets” sammanhang och art.....	5
II.	Förenklingar som kommissionen och medlemsstaterna enats om och som kan tillämpas omedelbart	7
1.	Ändring av programmen	7
2.	Kontroller	9
3.	Halvtidsöversyn	11
4.	Rapporter.....	12
5.	Resultat- och effektindikatorer.....	13
6.	Resultatreserven	14
7.	Det årliga mötet med kommissionen och förvaltningsmyndigheterna	15
8.	Kommissionens roll i övervakningskommittén	16
9.	Den ekonomiska förvaltningen	17
10.	Påskyndande av kommissionens interna förfaranden	21
III.	Förenklingar som kommissionen föreslagit och som bör diskuteras vidare med medlemsstaterna	21
IV.	Åtgärder som kommissionen föreslagit men som medlemsstaterna inte godkänt	25

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Om förenkling, klarläggande, samordning och flexibilitet i förvaltningen av strukturpolitiken 2000-2006

SAMMANFATTNING

Programperioden 2000-2006 har öppnat nya utmaningar och nya möjligheter för de regioner som får stöd från strukturfonderna.

Effektiviteten i de interventioner som medfinansieras av strukturfonderna är nära knuten till uppfyllandet av villkoren för genomförande och förvaltning av de program som beslutas tillsammans med medlemsstaterna. Det har gjorts betydande framsteg, särskilt avseende partnerskapet för utarbetande av planer eller införande av mer strukturerade system för uppföljning, kontroll och utvärdering. När dessa olika bestämmelser införts har kommissionen kunnat spela en aktiv roll, särskilt genom att utforma metodföreskrifter. Även om slutresultatet i stort sett är positivt har olika problem uppstått under programmeringens genomförande. Problemen påpekades av medlemsstaterna vid det informella mötet i Namur i juli 2001 med de ministrar som ansvarar för regionalpolitiken.

Kommissionen har velat ge ett positivt svar på begäran från medlemsstaterna att förenkla förfarandena och underlätta förvaltningen och genomförandet av krediterna, och beslöt inleda en dialog med de nationella förvaltningarna inom strukturfondskommittéerna för att kartlägga problemens vidd och art. Arbetet genomfördes under andra halvåret 2001 och i början av år 2002 och utmynnade i förslag som kommissionen den 7 oktober 2002, lade fram för de ministrar som ansvarar för regionalpolitiken i de femton medlemsstaterna.

Detta förberedande arbete utfördes i ett övergripande samarbete mellan de fyra avdelningar som ansvarar för strukturfonderna och generaldirektoraten för ekonomistyrning och budget, OLAF, generalsekretariatet och rättstjänsten.

Strukturfondskommittéerna har på grundval av de riktlinjer som togs fram vid mötet den 7 oktober 2002 på sin dagordning tagit upp de olika frågor som föreslagits för att inom rimlig tid och i samförstånd komma fram till beslut som gör det möjligt att stabilisera förvaltningen. De rådgivande kommittéerna för de fyra fonderna har granskat kommissionens förslag. Flertalet förslag togs emot mycket välvilligt.

I detta meddelande presenteras kommissionens förslag, som godkänts av medlemsstaterna, på tio olika områden. Förslagen skiljer sig med hänsyn till införandet, då vissa skall tillämpas direkt och andra enligt en tidsplan.

Denna förenkling äventyrar inte de principer som beslutats i strukturfondsförordningarna, utan ligger inom den rättsliga ram som förordningarna lägger fast. Den resultatnriktade förvaltningsmodell som utgör en av pelarna i reformen av strukturfonderna 1999 har visat sig vara krävande och svår att genomföra. Den har emellertid redan medverkat till att förbättra klarheten och kvaliteten i planeringen för perioden 2000-2006. Kommissionen kommer att dra lärdom av detta, särskilt när det gäller att förbereda nästa planeringsperiod för strukturfonderna. Dessa lärdomar kommer också att vara ett stöd när de nya medlemsstaternas program utarbetas.

I. "FÖRENKLINGSARBETETS" SAMMANHANG OCH ART

1. I samband med genomförandet av strukturfonderna har medlemsstaterna begärt en förenkling med utgångspunkt i mötet i Namur i juli 2001 med de ministrar som ansvarar för regionalpolitiken. Medlemsstaterna anser att kraven i förordningen - som de antog enhälligt - är mycket viktiga, att kommissionen har alltför höga krav och att det finns brister i samordningen av handlandet mellan dess avdelningar. Det bör observeras att medlemsstaternas begäran om förenkling inte kräver någon ändring av de förordningar rådet beslutat. De ryms inom ramen för dessa bestämmelser.
2. Kommissionen är medveten om dessa problem mot bakgrund av sina egna erfarenheter och vill åtgärda dem i samarbete med medlemsstaterna. I september 2002 lade den fram ett dokument för medlemsstaterna med titeln "Meddelande om förenkling, klarläggande, samordning och flexibilitet i förvaltningen av strukturpolitiken 2000-2006". Dokumentet diskuterades grundligt i ett sammanträde i Bryssel den 7 oktober 2002 med Michel Barnier, Anna Diamantopoulou, Franz Fischler och de ministrar som ansvarar för regionalpolitiken i de femton medlemsstaterna. Till detta möte inbjöds även ordförandena i de tre parlamentariska kommittéerna i Europaparlamentet - utskottet för regionalpolitik, transport och turism (RETT), budgetutskottet (Cobu) och budgetkontrollutskottet (Cocobu) - samt ordförandena i Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.
3. Vid detta tillfälle förklarade kommissionen att förvaltningen är komplicerad både i medlemsstaterna och i kommissionen. Även om kommissionen kan förenkla vissa förfaranden, är det endast medlemsstaterna som kan förenkla förfarandena för de projektansvariga. Dessa förfaranden är ofta utdragna och betungande, vilket leder till långa handläggningstider och klagomål på att "bidragen från strukturfonderna är inte värda besväret". Därför har kommissionen förklarat att en förbättring av den aktuella situationen är möjlig endast om nationella och regionala förvaltningar samarbetar nära i en partnerskapsanda. En förenkling är viktig för unionens nuvarande medlemsstater, men också för de nya medlemsstater som kommer att ansluta sig till unionen 2004.
4. I diskussionen om "förenkling" är balansen svår när det gäller ansvar. Ansvar för sammanhållningspolitiken är delat, men kommissionen ensam ansvarar för budgetens genomförande, även om tonvikten ligger på subsidiaritet. I det dokument som lades fram för de ministrar som ansvarar för regionalpolitiken den 7 oktober förra året uttrycks klart att det system för genomförande som man kom överens om i Europeiska rådet i Berlin i mars 1999, och som förverkligas i förordning nr 1260/99, inte kan ändras och skall följas. Det bör observeras att detta system vilar på följande balans som medlemsstaterna strävat efter och som var ett villkor för överenskommelsen om finansieringspaketet:
  - En verklig decentralisering, med en omfattande överföring av förvaltnings-, utvärderings- och kontrollansvaret till medlemsstaterna. Som kompensation för en upprätthållen finansiering: strängare villkor för den ekonomiska förvaltningen, dvs. automatiskt återtagande av medel (n+2) och finansiella korrigeringar.

- För kommissionen: en förstärkning av kapaciteten för kontroll av medlemsstaternas system för att den skall kunna utöva sitt slutliga ansvar för en sund ekonomisk förvaltning och fördelningen av resultatreserven efter halva tiden.

En annan viktig faktor som bestämmer ramen för diskussionen om "förenkling" är kommissionens skyldighet att redogöra för medlemsstaternas förvaltning inför Europaparlamentet och revisionsrätten.

5. Kommissionen arbetar med fyra komponenter i förenklingsarbetet:

- Förenkling: Mildring eller upphävande av krav som härrör antingen från förordningar som kommissionen antagit eller från riktlinjer som fastställts med stöd av dessa.
- Klarläggande: Förklaring av befintliga bestämmelser.
- Samordning: Mellan kommissionens avdelningar och med medlemsstaterna.
- Flexibilitet och proportionalitet: Att välja det minst tvingande tillvägagångssättet då detta är möjligt.

När dessa riktlinjer genomförs bör ett **proportionellt tillvägagångssätt** tillämpas, antingen i förhållande till målet för kravet i fråga eller i förhållande till stödåtgärdens betydelse, som kan avse såväl åtgärdens art som dess ekonomiska vidd.

6. I det dokument som lades fram för ministrarna den 7 oktober 2002 föreslår kommissionen medlemsstaterna nio konkreta teman som följer direkt av skyldigheterna enligt förordningen och tolkningen av dessa, och som kan ge medlemsstaterna flera fördelar i förvaltningen och i deras arbetsrelationer till kommissionen.

De teman som tas upp är följande:

- (1) Ändring av programmen
- (2) Kontroller
- (3) Halvtidsöversyn
- (4) Rapporter
- (5) Indikatorer
- (6) Resultatreserven
- (7) Det årliga mötet
- (8) Kommissionens roll i övervakningskommittén
- (9) Den ekonomiska förvaltningen
  - bestämmelsen om automatiskt återtagande av medel ("n+2"),
  - bestämmelsen om återbetalning av förskott på förfallodagen (beslutsdatum +18 månader),
  - medfinansiering (återbetalning av löpande utbetalningar).

7. Vid mötet den 7 oktober 2002 föreslog kommissionen medlemsstaterna att de skulle inleda ett samarbete för att gemensamt besluta om vilka förbättringar som kan göras inom förvaltningen av strukturpolitiken enligt de föreslagna riktlinjerna i de huvudfrågor medlemsstaterna själva identifierat.

På grundval av de riktlinjer som drogs upp vid mötet har kommittéerna på sin dagordning tagit upp de olika frågor som föreslagits för att inom rimlig tid komma fram till beslut som gör det möjligt att stabilisera förvaltningen i samförstånd. De rådgivande kommittéerna för de fyra fonderna har vid ett gemensamt möte granskat kommissionens förslag till förenkling. Diskussionerna pågick i två och en halv dag, den 19-21 november 2002.

Flertalet förslag togs emot mycket välvilligt.

II. FÖRENKLINGAR SOM KOMMISSIONEN OCH MEDLEMSSTATERNA ENATS OM OCH SOM KAN TILLÄMPAS OMEDELBART

1. ÄNDRING AV PROGRAMMEN

Oberoende av halvtidsöversynen och ändringar av stödformerna till följd av viktiga förändringar i den ekonomiska och sociala situationen anser kommissionen att en ändring av programmen är godtagbar för att åstadkomma en sund förvaltning.

Dessa ändringar kan motiveras med att det finns ett behov av att förbättra förvaltningen av stödet (även den ekonomiska förvaltningen). De kan också motiveras med införandet av åtgärder som gör det möjligt att uppnå de strategiska målen för stödet och gemenskapens politik, som måste respekteras.

Kommissionen gör också förtydliganden avseende de möjligheter till ändringar som redan finns (programkomplementet).

1.1. Ändring av det gemensamma programkomplementet

Enligt artikel 34.3 i förordningen kan förvaltningsmyndigheten på begäran av övervakningskommittén eller på eget initiativ anpassa programkomplementet, utan att ändra det totala stödbelopp som beviljats från fonderna för det prioriterade insatsområdet i fråga eller minska det totala beloppet för den nationella medfinansieringen av ett prioriterat insatsområde eller de särskilda målen för detta. Alla minskningar av den totala nationella motprestationen för varje prioriterat insatsområde leder med nödvändighet till en ändring av kommissionens beslut.

En ändring av programkomplementet möjliggör en stor flexibilitet, bland annat på det ekonomiska området. Det är till exempel möjligt att

- ändra åtgärdernas innehåll och anslag (gemenskapsbidrag och nationella bidrag), förutsatt att det inte påverkar de särskilda målen och gemenskapens bidrag till det prioriterade insatsområde där åtgärderna ingår,
- ändra fördelningen av offentlig och motsvarande finansiering (mellan nationell/federal, regional, lokal eller annan, exempelvis ersätta en nationell finansieringskälla med en annan eller ersätta en federal med en regional),

- utan att den totala nationella medfinansieringen av det prioriterade insatsområdet minskar, ändra fördelningen i programkomplementet mellan offentlig och privat nationell medfinansiering (och även ta in ny privat medfinansiering) av de belopp som anges i finansieringsplanen för stödåtgärden, per insatsområde (om inte annat anges i beslutet om godkännande). Dock bör de maximinivåer för gemenskapens bidrag som fastställs i artikel 29.3 i förordning (EG) nr 1260/1999 respekteras för varje åtgärd.

1.2. Ändring av beslut för att uppnå en sund förvaltning

Övervakningskommittén kan vid utövandet av sina funktioner även göra ändringar i programkomplementet som, för att det fortsättningsvis skall vara förenligt med det stöd det är knutet till, kräver en ändring av stödet.

Dessa ändringar kan motiveras med behovet av att förbättra stödets förvaltning, bland annat den ekonomiska förvaltningen, eller införande av åtgärder eller instrument som syftar till att uppnå de strategiska målen för stödet och gemenskapens politik, vilka måste respekteras även vid eventuella ändringar i gemenskapslagstiftningen. Ändringar av stöd till följd av eventuella automatiska återtaganden genom tillämpning av bestämmelsen om "n+2" ryms också inom denna ram.

Dessa ändringar kräver dock en ändring av kommissionens beslut om stödet i fråga. Det krävs därför att kommissionen och medlemsstaten förklarar att de är överens.

1.3. Ändringar till följd av väsentligt ändrade sociala och ekonomiska förhållandena

Enligt artikel 14.2 i förordning (EG) nr 1260/1999 kan programmen ändras till följd av halvtidsöversynen och fördelningen av resultatreserven, eller om **viktiga** förändringar inträffar eller är att vänta i den ekonomiska och sociala situationen eller på arbetsmarknaden i regionen eller medlemsstaten.

Till skillnad från när det gäller ändringar i programkomplementet och ändringar av beslut för att uppnå en sund förvaltning, bör förändringar av gemenskapens stödramar och stöd på grundval av denna artikel reserveras för situationer som kräver en förändrad strategi som kan leda till en översyn av stödformerna och deras mål.

1.4. Praktiska bestämmelser

Det bör observeras att de nationella bidragen i finansieringsplanerna inte kan ändras med retroaktiv verkan.

Om en begäran om betalning avser ett programkomplement vars program eller samlade programdokument kräver ett ändringsbeslut, skall följande gälla:

- a) Betalningen skall göras på grundval av det senaste komplementet med respekt för gällande beslut.
- b) Varje skillnad mellan den betalning som genomförs på detta sätt och den som skulle ha blivit följden av hänsynstagande till komplementet i avvaktan på det nya beslutet skall korrigeras vid återbetalning av de utgiftsdeklarationer som läggs fram sedan det nya beslutet tagits och programkomplementet godkänts.

- c) Eventuella skillnader mellan utgiftsdeklarationen och den återbetalning kommissionen gör skall betraktas som ett godkänt betalningskrav vid beräkning av ett eventuellt automatiskt återtagande av medel.

2. KONTROLLER

2.1. Kontrollkrav som medlemsstaterna skall uppfylla.

2.1.1. En rapport om en komparativ analys av medlemsstaternas finansiella förvaltnings- och kontrollsystem med exempel på "god praxis" och nya lösningar på problem av övergripande natur kommer att läggas fram av kommissionen enligt vad som anges i meddelandet av den 5 juli 2001. Den goda praxis som presenteras är inte på något sätt tvingande. (Tidsfrist - Första delen om ERUF i början av 2003 och andra delen om ESF och EUGFJ:s utvecklingssektion år 2003).

2.1.2. Denna rapport (första delen om ERUF) kommer att åtföljas av meddelanden om "god praxis" vad gäller särskilda frågor som kommer att diskuteras vidare i en teknisk grupp inom ramen för strukturfondskommittéerna. De slutgiltiga texterna kommer att finnas tillgängliga på alla språk via Inforegio. De kommer att utgöra en exakt hållpunkt för medlemsstaterna och kan möjliggöra en förenkling av de nationella förfarandena. De kommer också att garantera en gemensam bas för utvärderingen av efterlevnaden av de förpliktelser som föreskrivs i förordningen och garantera likabehandling. **(Tidsram: första halvåret 2003).**

2.1.3. Ett av de meddelanden som nämns i punkt 2.1.2. skall ge riktlinjer för stickprovskontroller. Ett förslag diskuterades vid ett tekniskt möte med de nationella tillsynsmyndigheterna i samband med de bilaterala förvaltningsöverenskommelserna hösten 2002. Vägledning ges i bilagorna till revisionshandboken för strukturfonderna, som gavs ut 1998 av GD Ekonomistyrning, och i andra dokument som getts ut av kommissionen. Handboken är dock inte längre aktuell, och alla nationella kontrollanter är inte medvetna om den som informationskälla. De nya riktlinjerna skall aktualisera och komplettera texten i den gamla handledningen på grundval av resultatet av diskussionerna vid ovannämnda tekniska möte och mot bakgrund av den erfarenhet som vunnits vid tillämpningen av förordning nr 2064/97, och skall läggas fram i ett dokument som är separat från revisionshandledningen och kommer att finnas i elektroniskt format. **(Tidsram: första halvåret 2003).**

2.1.4. Ett arbetsdokument med en redogörelse för förslag till ändring av förordning nr 438/2001, och som fastställer klara regler för hur dokument skall bevaras, lades fram för strukturfondskommittéerna i november 2002 och mottogs mycket välvilligt, även om vissa medlemsstater sade sig föredra en tolkningshandledning i stället för nya lagbestämmelser. Av omtanke om rättssäkerheten stod kommissionens avdelningar fast vid förslaget med en förenklad text.

2.2. Kommissionens kontroller

2.2.1. Lika behandling innebär inte samma antal granskningar i varje medlemsstat, utan tillämpning av enhetliga och motiverbara kriterier för fastställande av granskningsprogrammet med hänsyn till utgiftsbelopp, typ av genomförandesystem (centraliserat/decentraliserat), antal program, antal organ som deltar i förvaltningen och kontrollen, risknivå etc. Denna strategi tillämpas redan, men skulle kunna göras öppnare om den formaliserades och gjordes tillgänglig för medlemsstaterna varje år,

utan att detta påverkar särskilda kontroller eller oannonserade kontroller när sådana är motiverade. **Från och med 2003** bör kommissionens granskningsprogram för strukturfonderna offentliggöras varje år. **Kommissionen offentliggjorde programmet på webbplatsen CIRCA i januari 2003.** Dessutom kommer kommissionen att uppdatera revisionshandboken för strukturfonderna. **Eftersom medlemsstaterna betraktar förslaget som angeläget, planeras genomförandet till första halvåret 2003.**

- 2.2.2. När kommissionen kan förlita sig på det granskningsarbete som utförs av de nationella organen har den handlingsutrymme för att minska sina egna kontroller på plats. Detta förutsätter att man kan lita på kvaliteten och metoderna i de nationella tillsynsmyndigheternas granskning och kräver en systematisk överföring av granskningsrapporter i en funktionsduglig form. Detsamma gäller revisionsrättens arbete. Det slutliga målet är en effektiv och samordnad granskningsstrategi ("ett enhetligt granskningskoncept"). Som ett operativt steg i denna riktning bör medlemsstaterna vid nästa runda av bilaterala möten (i början av 2003) kraftigt uppmuntras att tillämpa samma metodik som kommissionen (som anges i revisionshandboken för strukturfonderna), sammanställa rapporter enligt ett överenskommet standardformat och bifoga en sammanfattning av resultaten på engelska eller franska (för införande i SYSAUDIT).
- 2.2.3. När kommissionen har förtroende för att en medlemsstats/regions förvaltnings- och kontrollsystem är effektiva, kan den granskningsnivå som den måste tillämpa minskas. Det granskningsarbete som behövs för att få ett sådant förtroende kommer med nödvändighet att variera mellan medlemsstaterna, regionerna och fonderna. Sedan granskningsresultaten verifierat att det inte finns några större brister i det nationella systemet, kommer kommissionen att formellt förklara att kontrollerna i framtiden skall reduceras till det minimum som krävs för att garantera att systemets integritet upprätthålls. Detta initiativ kommer att utvecklas i det förslag om ett "förtroendeavtal" som läggs fram i punkt 2.2.8.
- 2.2.4. För att uppnå en mer effektiv intern samordning vid granskningen bör kommissionens olika avdelningar utarbeta sina granskningsprogram i god tid före nästa kalenderårs början, och aktivt samråd bör genomföras mellan avdelningarna enligt ett förfarande som gör det möjligt att undvika överlappningar. Ändringar under årets gång bör strikt begränsas och bör anmälas på förhand enligt ett förfarande som förhindrar dubbelarbete. Förfarandet bör medge att särskilda eller oannonserade kontroller tillkommer om detta är motiverat, och för detta syfte bör kommissionens avdelningar reservera kapacitet i sitt årsprogram. **(Tidsfrist – tillämpas i 2003 års granskningsprogram).**
- 2.2.5. För att uppnå en mer effektiv samordning med medlemsstaterna, bör dessa starkt uppmuntras att **(från och med 2003 års granskningsprogram)** upprätta sina granskningsprogram före nästa kalenderårs början och skicka dem till kommissionen senast i slutet av november, för att möjliggöra en effektiv planering av verksamheten. Kommissionen kommer att beakta de nationella granskningsprogrammen när den slutgiltigt fastställer sina egna granskningsplaner, för att undvika dubbelarbete och överlappning och fastställa var gemensamma kontroller kan ge ett mervärde. Informella kontakter och möten kan anordnas om detta är nödvändigt för att komma överens. Dessa bör hållas isär från de årliga bilaterala möten med medlemsstaterna som i allmänhet äger rum i början av året (för sent för att planera granskningen) och kan fokuseras mer på att gå igenom viktiga resultat från föregående års granskning

och på hur man på ett tillfredsställande sätt kan hantera upptäckta oegentligheter. Båda sidor bör på förhand meddela kommande ändringar i granskningsplanerna. Medlemsstaterna kommer att få tillgång till SYSAUDIT **från och med 2004**, så att alla granskningar som utförs av kommissionen och de nationella organen finns i en och samma databas.

- 2.2.6. Revisionsrätten bör starkt uppmuntras att delta i denna samordningsverksamhet genom att ändra sina nuvarande planeringsförfaranden om nödvändigt och föra in sin granskningsplan i SYSAUDIT. OLAF:s undersökningar kan på grund av deras natur inte planeras i förväg. I de fall då besök på plats kan planeras bör dock ansträngningar göras för att beakta det fastställda granskningsprogrammet, utan att den lagstiftning som styr OLAF:s undersökningar överträds.
- 2.2.7. Förfarandena för rapportering och uppföljning av granskningar bör effektiviseras. Kommissionen kommer att som "god praxis" införa att granskningsresultaten bör meddelas medlemsstaterna formellt inom två månader efter det att granskningen avslutats. Medlemsstaterna bör uppmuntras att fastställa en motsvarande tidsgräns för sina svar för att säkerställa en effektiv uppföljning av alla granskningar.

3. HALVTIDSÖVERSYN

Kommissionens vägledande riktlinjer kommer att vara enkla och kommer inte att föranleda någon omförhandling av stödet. Kommissionen föreslår en tidsplan som möjliggör ett effektivt genomförande av granskningen och enklare förfaranden för samråd med kommittéerna, utan att detta inverkar på den nödvändiga öppenheten. För effektivitetens skull föreslår kommissionen vidare att halvtidsöversynen skall förberedas på ett sådant sätt att det krävs kortare tid för godkännande.

3.1. Granskning och samordning av tidsplaner

- Kommissionen kommer att lägga fram sina riktlinjer under första kvartalet 2003.
- Vid det årliga mötet hösten 2003 bör man utbyta åsikter om halvtidsöversynen. I detta skede krävs ett aktivt samarbete mellan medlemsstaten, förvaltningsmyndigheterna och kommissionen. Vissa medlemsstater har vidtagit åtgärder för att halvtidsöversynen skall vara klar i oktober 2003. I annat fall bör informationen om eventuella återtaganden och om resultatindikatorer i utkasten till utvärderingar kunna användas för att grundligt förbereda ett beslut i övervakningskommittén (och möjliggöra ett snabbt beslut av kommissionen när kommittén väl har fattat sitt beslut).
- Vid ett första möte i början av 2004 bör övervakningskommittén granska och godkänna ett ändrat programkomplement och således godta ett formellt förslag till ändring av stödet.
- Detta formella förslag bör överlämnas till kommissionen tillsammans med det nya programkomplementet (för information) inom två veckor, och under alla omständigheter senast i slutet av mars 2004.
- I april 2004 bör medlemsstaten och kommissionen nå överenskommelse på myndighetsnivå om det ändrade programmet.

3.2. Beslutsprocesserna efter förhandlingarna

- Den flexibilitetsklausul som fastställs för ändringar av gemenskapens stödramar och samlade programdokument som understiger en viss tröskel¹ utsträcks till alla ändringar av gemenskapens stödramar och samlade programdokument som gjorts vid halvtidsöversynen. Detta innebär att kommissionen inte behöver invänta yttranden från de kommittéer som anges i den allmänna förordningen för att formellt godkänna det nya programmet.
- När ett beslut av övervakningskommittén är grundligt förberett (se punkt 8.1) skall kommissionen sträva efter att fatta ett beslut inom två månader från mottagandet av en godtagbar ansökan om ändring.

3.3. Stödets innehåll

Stödformerna är för närvarande onödigt detaljerade. Alla partner skulle ha nytta av en förkortad text. Halvtidsöversynen skulle kunna vara ett lämpligt tillfälle att ta bort detaljer ur texten och låta dem stå kvar endast i programkomplementet. Detta skulle förenkla programförvaltningen under de följande åren. Dock kan denna åtgärd vara fruktbar endast om partnererna handlar i goda avsikter och inte utnyttjar den för att omintetgöra resultaten av tidigare förhandlingar.

Kommissionen och de nya medlemsstaterna bör efter anslutningen allvarligt överväga att tillämpa andan i förordningarna, dvs. stöd på strategisk nivå och förvaltningsformerna i programkomplementet.

Vad gäller tidsplanen innebär den föreslagna metoden att förvaltningsmyndigheterna bör eftersträva att lägga fram nödvändiga dokument före den sista dag som anges i förordningen. Alla partner bör vara medvetna om tidsgränserna och anstränga sig att avsluta förhandlingar och förfaranden så snart som möjligt.

4. RAPPORTER

4.1. För att minska mångfalden av rapporter:

- Harmonisera inlämnandet för den information som skall tillhandahållas i årsrapporten om genomförandet och årsrapporten om kontroll.
- Årsrapporten om kontroll kan, om medlemsstaten så önskar, ingå i kapitlet om kontrollåtgärder i den gemensamma årsrapporten. Detta kapitel kommer dock att utgöra en särskild bilaga.

---

¹ Ändringar som understiger 25 % per prioriterat område eller stöd, eller som understiger 60 miljoner euro (mål 1) respektive 30 miljoner euro (mål 2).

4.2. För att respektera kravet på detaljerad information i årsrapporten:

- Begränsa informationen om ändringar av de allmänna villkoren till sådana ändringar som påverkar förutsättningarna för stödets genomförande.
- Försöka koncentrera informationen om de problem som uppstått och de åtgärder som vidtagits för att lösa dem till ett enda kapitel.
- Begränsa kapitlet om gemenskapens politik till en deklARATION om att denna politik respekterats inom ramen för stödet, samtidigt som man anger vilka problem som uppstått och vilka åtgärder som vidtagits för att lösa dem.

4.3. För att förtydliga förfarandena för utvärdering av årsrapporten:

- Betalningarna får inte ställas in om årsrapporten är godtagbar och övriga villkor i bestämmelserna är uppfyllda.
- En godtagbar rapport kan dock efter en "omfattande" analys av dess innehåll bedömas som otillfredsställande. Bland annat för att förenkla analysförfarandet bör i varje fall innehållet diskuteras mer ingående på förhand i övervakningskommittén och, beträffande mer känsliga olösta frågor, vid de årliga mötena. Detta bör inte leda till att betalningarna ställs in.
- En sammanslagning av rapporterna till en enda rapport innebär inte några ytterligare skyldigheter för medlemsstaterna - den information som skall lämnas i den årliga rapporten om kontroll behöver inte bedömas med avseende på huruvida den är godtagbar eller tillfredsställande.

Om medlemsstaterna tillämpar ovannämnda förslag kommer följande fördelar att vinnas:

- Införandet av en enda årsrapport per stödform gör att olika skyldigheter - övervakning, kontroll - kan uppfyllas inom ramen för ett enda dokument och kommer också att underlätta samordningsarbetet mellan kommissionens avdelningar (samma grundval för arbetet).
- Den information som tillhandahålls i årsrapporten kommer att koncentreras på övervakning, kontroll och utvärdering av genomförda åtgärder samt de problem som uppstått och de åtgärder som vidtagits för att lösa dem.
- Ett enklare förfarande för utvärdering av årsrapporten kommer att leda till kortare handläggningstider för ansökningar om betalning.
- En sammanslagning av årsrapporterna enligt punkt 4.1 kommer att möjliggöra att diskussionerna vid det årliga mötet om övervakning främst inriktas på de politiska och strategiska aspekterna.

5. RESULTAT- OCH EFFEKTINDIKATORER

Kommissionen granskar i partnerskap med medlemsstaterna och i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen - särskilt för flerfondsprogrammen - vilka indikatorer som är nödvändiga för övervakning och utvärdering av stödet, i syfte att åstadkomma

ett enklare system. De medlemsstater som anser att deras system är komplicerade uppmanas att lämna konkreta förslag.

Överenskomna åtgärder:

- 5.1. För att minska den administrativa arbetsbördan i samband med insamling av uppgifter föreslås följande:
  - Uppgifterna för olika typer av indikatorer samlas in med mindre täta mellanrum. Följande intervall föreslås:
    - realtid för finansiella indikatorer, och
    - årligen för aktivitets- och resultatindikatorer.
  - Utvärderingsfunktionen (halvtidsöversyn och slutlig utvärdering) används för bedömning av effektindikatorer eller andra lämpliga medel som väljs av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Dessa bedömningar ingår således inte nödvändigtvis i det klassiska övervakningssystemet.
- 5.2. Mängden information och uppgifter i årsrapporterna minskas och begränsas till de finansiella indikatorerna och de indikatorer för fysiskt genomförande som är mest representativa för hur stödåtgärden framskrider, och detta görs i överensstämmelse med den granskning som avses i punkt 5.1.
- 5.3. En flexibel metod tillämpas för anpassning av indikatorerna, liknande den metod som föreslagits för ändringar för en sund förvaltning.

De föreslagna förenklingarna kan troligen genomföras utan att regelverket behöver ändras. Förvaltningsmyndigheterna bör ges utrymme att bedöma de föreslagna förändringarnas kostnadseffektivitet jämfört med nuvarande situation.

6. RESULTATRESERVEN

Överenskomna åtgärder:

- 6.1. Undvika metoder för fördelning av reserven som tenderar att göra mekanismen mer komplex och minskar tydligheten och insynen i tillämpningen av den.
- 6.2. Med hänsyn till proportionaliteten, välja ett system med förenklade indikatorer, särskilt för de mindre programmen eller de program som härrör från mottagarländerna samt för de mål som endast får obetydliga medel från strukturfonderna.
- 6.3. Minska antalet effektivitetsindikatorer till mellan åtta och tolv indikatorer, som väljs ut bland de mest representativa prioriteringarna i de operativa programmen/de samlade programdokumenten. I vissa länder har resultatmekanismen överbelastats genom införande av tiotals effektivitetsindikatorer.
- 6.4. Bekräfta att ett enda beslut kommer att fattas för anpassning av programmet och resultatreserven efter halva tiden.

Kommissionen anser att det är viktigt att detta arbete fullbordas snarast.

7. DET ÅRLIGA MÖTET MED KOMMISSIONEN OCH FÖRVALTNINGSMYNDIGHETERNA

Det årliga mötet är snarast av politisk natur och kan inte fungera som en andra övervakningskommitté. Den årliga granskningen är av ett särskilt slag jämfört med övriga övervakningsinstrument. Övervakningskommittén för den nya perioden är inte längre ett möte mellan kommissionen och medlemsstaten i fråga, utan ett nationellt/regionalt instrument för övervakning av stödåtgärderna, där alla parter (förvaltningar, ekonomiska och sociala aktörer samt aktörer på miljöområdet) är representerade och där kommissionen deltar endast som rådgivare.

Överenskomna åtgärder:

- 7.1. Kommissionen förbinder sig att delta i de årliga mötena genom företrädare som har en hierarkiskt högre ställning än den vanliga representationen i övervakningskommittéerna. Förvaltningsmyndigheten skulle kunna förbinda sig att begränsa antalet deltagare i det årliga mötet.
- 7.2. Kommissionen förbinder sig att vidta nödvändiga åtgärder för att undvika en eventuell överlappning mellan det årliga mötet om kontroll mellan kommissionen och medlemsstaten i fråga och det årliga mötet om granskning, som hålls senare. Det årliga mötet om kontroll avser ett specifikt område, dvs. kontroll- och revisionsverksamhet, medan det årliga mötet avser alla de faktorer som har att göra med stödets genomförande. Vid det årliga mötet bör diskussionen vad gäller kontroll begränsas till de slutsatser som antagits vid mötet om kontroll och de övervakningsåtgärder som det resulterat i.
- 7.3. Mötets innehåll bör koncentreras till de nyckelfrågor som förtjänar att behandlas i samband med varje stödform. Följaktligen är det önskvärt att minska innehållet på dagordningen för det årliga mötet till ett begränsat antal punkter. Företräde bör ges för frågor av strategisk betydelse för stödformen eller som på grund av sin övergripande natur är av strategiskt intresse. Den årliga granskningen/det årliga mötet bör basera sig på en kritisk utvärdering av de positiva såväl som de negativa aspekter som följer av stödets genomförande.
- 7.4. Kommissionen och förvaltningsmyndigheten förbinder sig att så snart som möjligt vidta nödvändiga åtgärder för att det årliga mötet skall kunna få en förebyggande roll genom att man vid mötet identifierar problem och lösningar på dessa problem.
- 7.5. Eftersom förordningen om allmänna bestämmelser för strukturfonderna föreskriver en årlig granskning men inte att denna nödvändigtvis skall ta formen av ett årligt möte, kan man tänka sig att man för de program vilkas genomförande inte orsakar några problem under ett visst år inte anordnar något formellt möte mellan kommissionen och förvaltningsmyndigheten. Det formella mötet skulle kunna ersättas med en skriftväxling om genomförandet av stödet. Denna förenkling som beaktar proportionaliteten är särskilt relevant i ett sammanhang med ungefär 500 stöd för perioden 2000-2006.
- 7.6. Man bör i så stor utsträckning som möjligt planera en sammanslagning av de årliga mötena av det uppenbara skälet att det minimerar kostnaderna och sparar tid, särskilt i de fall då en förvaltningsmyndighet är ansvarig för flera program eller när ett program täcker områden som gränsar till varandra. Då en sådan sammanslagning är möjlig föreslår kommissionen att mötena genomförs i två delar: 1) en del som ägnas

åt mer allmänna/övergripande frågor och 2) en del som ägnas åt frågor som är specifika för varje stöd/program.

- 7.7. När antalet deltagare är begränsat skall kommissionen överväga möjligheten att anordna årliga möten genom videokonferenser för att spara tid och pengar.

8. KOMMISSIONENS ROLL I ÖVERVAKNINGSKOMMITTÉN

Om medlemsstaten (förvaltningsmyndigheten) skiljer på uppgifterna i övervakningskommittén och i förväg meddelar kommissionen i vilka frågor man vill att den intar en ståndpunkt, är kommissionen beredd att genomföra den interna samordning som krävs för att den ansvariga avdelningen skall kunna inta en ståndpunkt och binda kommissionen. Detta förutsätter att handlingarna om ärendena på övervakningskommitténs dagordning sänds till kommissionen i rimlig tid före mötet. För att stärka kommissionens roll i övervakningskommitténs möten har följande förslag lagts fram för medlemsstaterna.

8.1. Bättre förberedelse av övervakningskommitténs möten

Ordentliga och förenklade förberedelser inför möten i övervakningskommittéerna från kommissionens såväl som medlemsstaternas sida är ett nödvändigt krav för att nå positiva resultat:

Förvaltningsmyndigheterna bör

- i god tid tillhandahålla en vägledande tidtabell för övervakningskommittéernas möten och möten i andra undergrupper eller tekniska arbetsgrupper (t.ex. utvärdering),
- sända dokument till alla medlemmar i övervakningskommittén i tillräckligt god tid,
- inte inkomma med dokument efter sista dag för översändande. Om detta ändå inträffar, kommer kommissionen att yttra sig endast i fråga om de dokument den har haft möjlighet att gå igenom.

Kommissionens representation i kommittén bör bestå av en tjänsteman från varje generaldirektorat med ansvar för strukturfonderna och bör ledas av företrädaren för det generaldirektorat som är huvudansvarigt för stödet i fråga. Kommissionens avdelningar bör yttra sig enhälligt, varvid följande bör gälla:

- Det huvudansvariga generaldirektoratet bör ansvara för kommissionens formella förbindelser med ordföranden för övervakningskommitténs möte.
- Inför varje möte med övervakningskommittén bör det huvudansvariga generaldirektoratet anordna ett förberedande möte mellan berörda avdelningar för att gå igenom de dokument som lämnats in till kommittén och enas om kommissionens ståndpunkt vid mötet. Mötet mellan avdelningarna kommer att göra det lättare att avgöra huruvida det är nödvändigt att ett generaldirektorat som inte ansvarar för strukturfonderna deltar i övervakningskommitténs möte.

- Det huvudansvariga generaldirektoratet bör fungera som ledare för delegationen under mötet och säkerställa att kommissionens företrädare intar en gemensam standpunkt.
- Efter varje möte med övervakningskommittén bör det huvudansvariga generaldirektoratet i samarbete med övriga generaldirektorat som har ansvar för strukturfonderna sammanställa en kort rapport om de viktigaste punkterna vid mötet och om de åtgärder kommissionens avdelningar bör vidta.

8.2. Frågor som skall diskuteras vid övervakningskommittéernas möten: större tydlighet

- Tydligare åtskillnad behöver göras mellan allmänna övervakningsfrågor, för vilka övervakningskommittén är kollektivt ansvarig, och frågor av bilateralt slag mellan förvaltningsmyndigheten och kommissionen (frågor som rör stödberättigande enligt tolkningen av EU:s lagstiftning, ekonomisk förvaltning etc.). De sistnämnda frågorna bör lösas bilateralt och inte av övervakningskommittén. Kommissionen kommer att försöka besvara särskilda skriftliga frågor från förvaltningsmyndigheterna inom en månad.
- Övervakningskommittéerna bör koncentrera sig på allmänna övervakningsfrågor. De bör till exempel utbyta erfarenheter beträffande förvaltningen av fonder och stödets utveckling. Ordförandena bör överväga att ibland bjuda in företrädare från andra medlemsstater. Vid mötena bör man särskilt ta upp frågor om stödberättigande knutna till tolkningen av bestämmelserna för stödet eller programkomplementet.
- Övervakningskommittéer bör således inte besluta om enskilda projekt.

8.3. Övervakningskommittéernas möten och årsmöten

- Som en förenkling föreslås en anpassning av antalet övervakningskommittémöten per år. Det åligger kommitténs ordförande att besluta om detta. Emellertid bör det hållas minst ett möte per år och årsrapporten måste diskuteras vid ett av övervakningskommitténs möten.
- Att årsmötena har ett större värde och skiljer sig från vanliga möten med övervakningskommittén behöver förtydligas och förmedlas till medlemsstaterna. (Se punkt 7).

Vad gäller minskningen av antalet övervakningskommittémöten krävs, om detta alternativ väljs, en ändring av övervakningskommittéernas interna arbetsordning för de stöd för vilka det specifikt föreskrivs att övervakningskommittéerna skall hålla två eller flera möten. I vissa fall kan det dessutom krävas en ändring av kommissionens beslut, om det antal möten som skall hållas per år är särskilt angivet.

9. DEN EKONOMISKA FÖRVALTNINGEN

Regelverket om den ekonomiska förvaltningen utgör en sammanhängande enhet. Förslagen till klarläggande omfattar följande fyra områden:

9.1. Klarläggande av tillämpningen av bestämmelsen om automatiskt återtagande (bestämmelsen "n+2")

Förenklingen av bestämmelsen "n+2" tar sig uttryck i ett klarläggande av de praktiska formerna för genomförandet och beräkningen av de berörda beloppen. Denna förenkling beaktar regelverket genom att stå fast vid återtagande av utfästa belopp som inte betalats ut inom fastställda tidsfrister.

Kommissionen har redan infört förenklingar och ökat insynen² i tillämpningen av bestämmelsen om automatiskt återtagande

- (1) genom att för det första årliga delåtagandet av stödåtgärder för vilka medel beviljats från flera fonder tillämpa året för det sista åtagandet inom ramen för de berörda fonderna (tolkning av artikel 31.2 andra stycket)³, vilket på ett enhetligt sätt förenklar förvaltningen av de integrerade program som berörs av olika fonder,
- (2) genom att betrakta, när det gäller det senaste beslutet (stödordning, stort projekt), utgången av tvåårsperioden som slutet på det andra året efter året för det senaste beslutet²;
- (3) genom att vid beräkning av det belopp som skall återtas automatiskt tillämpa de verifierade och godtagbara belopp motsvarande bidraget från fonderna som överlämnats till kommissionen senast den 31 december år "n+2",
  - även om beloppen ännu inte föranlett utbetalning, och
  - oberoende av det eventuella ersättningstak som följer av beräkningssättet för de belopp som skall utbetalas på grundval av utgiftsdeklarationerna,
- (4) genom att tolka de tidsfrister som anges i artikel 31.2 andra stycket för inlämnande till kommissionen av godtagbara ansökningar om löpande utbetalningar på ett för medlemsstaterna gynnsamt sätt och fastställa den 31 december som sista dag för avsändande till kommissionen (och inte mottagande) av ansökningar om utbetalning,
- (5) genom att stärka förfarandet för underrättelse i god tid av medlemsstaterna jämfört med de allmänna kraven i förordningen,
- (6) genom att påminna om medlemsstatens möjlighet att på förhand hävda sina synpunkter för fastställande av de belopp som skall frigöras,
- (7) genom att föreslå ett förenklat förfarande för ändring av programmen som utöver möjligheten till anpassning av programkomplementen gör det möjligt för medlemsstaterna att, inom ramen för sund förvaltning och efter att ha identifierat svårigheter i genomförandet, planera automatiska återtaganden genom att styra de finansiella bidragen till de mest lovande stödåtgärderna.

---

² Meddelande från Michel Barnier i samförstånd med Michaele Schreyer, Anna Diamantopoulou och Franz Fischler till kommissionen den 27.5.2002.

³ Kommissions beslut av den 17.5.2002.

Samtidigt med förenklingen av genomförandet av bestämmelsen om återbetalning av förskott inom ramen för flerfondsprogrammen har kommissionen för övrigt undersökt om beräkningen av återtagandena $n+2$ skulle kunna göras per program i stället för per fond (möjlighet till utjämning mellan fonder) utan att detta strider mot bestämmelserna i artikel 31.2 andra stycket. Det verkar dock inte som om bestämmelserna medger denna möjlighet, eftersom de uttryckligen hänvisar till varje åtagande. Åtagandet avser en särskild fond, men för bestämmelsen om återbetalning av förskott nämns enbart en total avsaknad av betalningsansökan, inom en tidsgräns som räknas av med hänsyn till kommissionens beslut (enhetligt beslut för samtliga fonder för ett stöd).

Utöver de ovan beskrivna åtgärderna lämnar förordningen inget utrymme för en mer smidig tolkning av tillämpningsföreskrifterna om automatiskt återtagande av icke utnyttjade medel. Rådet, kommissionen och parlamentet har därför inget annat alternativ än att se över de förvaltningskrav som man gemensamt infört och beslutat och förlänga tidsfristerna eller avstå från att tillämpa bestämmelsen om automatiska återtaganden genom en formell ändring av rådets förordning (EG) nr 1260/1999.

9.2. Klarläggande av tillämpningen av bestämmelsen om återbetalning av förskott på förfallodagen "beslutsdatum + 18 månader"

Hela eller en del av det ursprungliga förskottet på 7 % skall återbetalas till kommissionen om ingen ansökan om betalning har inkommit till kommissionen inom 18 månader räknat från dagen för beslutet om bidrag från fonderna.

I likhet med bestämmelsen " $n+2$ " har förenklingar av bestämmelsen om återbetalning av förskott gjorts i tillämpningsföreskrifterna och utan att bestämmelserna har överträtts.

Kommissionen har infört ett system med tidig varning, baserat på en förteckning över stöd som närmar sig 18-månadersgränsen för återbetalning av förskottet enligt artikel 32.2 i förordning (EG) nr 1260/1999. Inom ramen för detta system är följande möjligt:

- (1) De generaldirektorat som ansvarar för strukturfonderna informerar minst tre månader i förväg de myndigheter som förvaltar stödet om att ingen ansökan om betalning ännu har inkommit till kommissionen (denna bestämmelse fastställs inte specifikt i rådets förordning).
- (2) För att förenkla förvaltningen av olika fonder som bidrar till ett flerfondsprogram skall en ansökan om betalning som lämnas in för en fond godkännas för de berörda fonderna inom ramen för artikel 32.2 tredje stycket.
- (3) För lika behandling skall tidigaste datum för överföring av en ansökan om betalning tillämpas, antingen dagen för mottagande med post eller dagen för elektronisk överföring (till strukturfondernas gemensamma databas, SFC). Kommissionens avdelningar för manuellt in uppgifterna i databasen för att man skall kunna beakta dagen för överföring med post om denna är tidigare.
- (4) Betalningsansökningar som inkommer på papper eller med fax på fredagar eller dag före helgdag betraktas som registrerade den dagen, även om de stämplas av kommissionens arkiveringstjänst den första arbetsdagen efter veckoslutet eller helgdagen.

9.3. Medfinansiering: Metod för beräkning av löpande återbetalningar

När det gäller medfinansiering lade kommissionen vid strukturfondskommittéernas möte i november 2002 fram tillämpningsföreskrifter för medlemsstaterna till de riktlinjer som antogs av ministrarna den 7 oktober 2002. Kommissionen diskuterade i detalj genomförandet av dessa föreskrifter med de nationella förvaltningarna. Den föreslår återbetalning av de krav på löpande utbetalningar som grundas på de belopp som skall betalas till slutmottagarna, antingen till den procentsats åtgärden medfinansierats eller på grundval av gemenskapens bidrag till medfinansiering av verksamheten, varvid hänsyn även skall tas till de olika typer av åtgärder som medfinansieras av fonderna. Man enades om följande föreskrifter:

9.3.1. Förfarande för återbetalning till den procentsats åtgärden medfinansierats

Återbetalning inom gränsen för procentsatsen för medfinansiering av åtgärden och med beaktande av de tak som fastställs i artikel 29.3 på åtgärdsnivå, oberoende av beloppen för varje enskilt projekt.

Datum för genomförande: omedelbart

9.3.2. Förfarande för återbetalning av gemenskapens bidrag på projektnivå

Återbetalning av den del av de totala utgifterna som faktiskt betalats ut och attesterats av den utbetalande myndigheten och som motsvarar bidraget från fonderna på projektnivå. De deklarerade utgifterna på projektnivå får inte överskrida de tak som fastställs i artikel 29.3 och 29.4. Detta förfarande är förenat med följande villkor:

- Förvaltningsmyndigheterna skall inrätta ett system för övervakning av överenskomna stödnivåer och bidrag per aktör för att under hela perioden säkra respekten för nivåer per åtgärd i programkomplementet samt balansen mellan gemenskapens och nationella källor för medfinansiering som fastställts på insatsnivå i beslutet.
- De nationella myndigheter som tillämpar detta förfarande skall iaktta följande:
  - (1) De skall till kommissionen uttryckligt anmäla de program och den fond/de fonder för vilka de begär tillämpning.
  - (2) De skall till kommissionen meddela övervakningssystemets utformning och tillämpningsföreskrifter.
  - (3) De skall i årsrapporten om genomförandet analysera det ekonomiska genomförandet av de åtgärder inom programmet för vilka den medfinansiering som begärs från gemenskapen skiljer sig från den nivå som fastställs i programkomplementet. Denna analys skall klarlägga nödvändigheten av att öka kompensationen från en offentlig och, i förekommande fall, privat stödberättigande nationell medfinansiering för kommande år, så att respekten för bidragen från gemenskapen och nationella källor per prioriterat insatsområde upprätthålls under hela perioden.

Datum för genomförande: Efter anmälan till kommissionen av medlemsstatens val för berörda program och fonder, förutsatt att kommissionen fått besked om vilket system och vilka former medlemsstaten valt inom tre månader efter mottagandet av anmälan och godkännande från kommissionens avdelningar.

9.3.3. Anmärkning rörande de båda förfarandena för återbetalning

- Eftersom systemets stabilitet är avgörande för en sund förvaltning och en effektiv och öppen övervakning av genomförandet av varje åtgärd som faller under en viss fond inom ett stödprogram får de nationella myndigheterna inte ändra systemet för återbetalning under genomförandeperioden. Kommissionens avdelningar skall se till att de anordningar för förvaltning och övervakning som förvaltningsmyndigheter och utbetalande myndigheter infört garanterar att den medfinansiering som fastställts för den berörda åtgärden på sikt efterlevs. Om kommissionens avdelningar under perioden för genomförande konstaterar att beräkningen av återbetalningar enligt detta förfarande äventyrar efterlevnaden på sikt av balansen mellan medfinansieringen från gemenskapens bidrag och de nationella bidrag som fastställts per åtgärd i beslutet, skall återbetalningarna begränsas genom tillämpning av procentsatserna för medfinansiering per åtgärd under hela perioden.

Ingen lagändring kommer att behövas, men kommissionen har begärt att medlemsstaterna så snart som möjligt skall deklarerat det alternativ de valt före utgången av år 2002. Om inte de nationella myndigheterna tar officiell ställning kommer kommissionen för återbetalning av begärda betalningar att tillämpa alternativet återbetalning till den procentsats åtgärden medfinansierats.

10. PÅSKYNDANDE AV KOMMISSIONENS INTERNA FÖRFARANDEN

Kommissionen har för de nationella delegationerna i strukturfondskommittéerna lagt fram ett dokument (DOKUMENT CDRR 02/0055/00), där snabbare beslut om antagande eller ändring av gemenskapens stödramor och samlade programdokument rekommenderas. Detta förslag, som skall tillämpas omedelbart, har mottagits välvilligt av medlemsstaterna: delegationerna går med på att inte bli formellt tillfrågade om ändringar av gemenskapens stödramor och stödåtgärder, och även om ändringar till följd av halvtidsöversynen. De går med på att kommissionen ger dem en sammanfattning av de texter som föreslås eller antas.

III. FÖRENKLINGAR SOM KOMMISSIONEN FÖRESLAGIT OCH SOM BÖR DISKUTERAS VIDARE MED MEDLEMSSTATERNA

I det dokument som lades fram för ministrarna den 7 oktober 2002 om kontroller föreslog kommissionen en årlig försäkran och ett godkännande från de utbetalande myndigheterna efter modell av EUGFJ:s garantisektions avslutande av räkenskaperna. Ingen delegation var beredd att godta dessa förslag från kommissionen.

Inför medlemsstaternas vägran lade kommissionen i november 2002 fram ett nytt förslag till "förtroendeavtal" för strukturfondskommittéerna. Förslaget bygger på att medlemsstaternas och gemenskapens kontroller samordnas effektivt, att de nationella myndigheterna lägger fram en godtagbar strategi för kontroller avseende hela planeringsperioden för kommissionen och att de lägger fram en årsrapport med slutsatser från genomförda granskningar. Det stora flertalet medlemsstater tog emot detta förslag välvilligt. Detta gynnsamma mottagande förutsatte dock att tillsynsmyndigheterna granskar formerna, och att ingen ny lagbestämmelse föreslås. Förtroendeavtalet kommer att tillämpas per system för förvaltning och kontroll (per region, fond eller program) och skall från gemenskapens sida kompenseras av en

lättnad av kontrollerna och en förkortning av tiden för bevarande av verifikationer. Kommissionens förslag skall diskuteras vid de årliga bilaterala möten som anges i artikel 38.3 i förordning (EG) nr 1260/1999 och slutföras vid ett expertmöte som skall sammankallas till våren 2003. Detta möte skall leda till att ett dokument om genomförandet av detta initiativ utarbetas och läggs fram för kommittén för utveckling och omställning av regioner och andra kommittéer.

Nedan följer det arbetsdokument kommissionen utarbetat, som anger de viktigaste komponenterna för genomförande av detta initiativ och utgör underlag för nämnda diskussioner. Dokumentet skulle alltså kunna ändras och kompletteras.

KOMMISSIONENS ARBETSDOKUMENT

TILL STRUKTURFONDERNAS TEKNISKA GRUPP

DEN 19 OCH 20 NOVEMBER 2002

Upprättande av ett ”förtroendeavtal” för kontroll av strukturfonderna

- 1 Vid ministermötet den 7 oktober 2002 ställde sig deltagarna allmänt avvisande till tanken på en formell revisionsförklaring upprättad varje år och till ackreditering av utbetalande myndigheter.

Vid det årliga sammanträdet med medlemsstaternas tillsynsmyndigheter i Dublin den 21 och 22 oktober 2002 förklarades att kommissionen vill ha garantier från medlemsstaterna, dess partner i genomförandet av strukturfonderna beträffande deklarerade utgifter. Den försöker inte tvinga på dem någon viss granskningsmetod eller blanda sig i vem som har tillsynsansvaret. Dessutom förklarades att de nationella tillsynsmyndigheterna bör skaffa flertalet garantier som behövs från den utbetalande myndigheten, som intygar varje ansökan om löpande betalning. Deras utvärdering av de utbetalande myndigheternas effektivitet kommer att bli en viktig faktor för att värdera vikten av det granskningsarbete som skall genomföras under hela programperioden.

Deltagarna godkänner allmänt medlemsstaternas och kommissionens gemensamma ansvar för att skaffa försäkringar om att de utgifter som medfinansieras från gemenskapens budget är lagliga och följer bestämmelserna genom ett bättre samarbete inom nuvarande regelverk och inte genom att nya krav införs.

Begreppet ”förtroendeavtal” mellan medlemsstaterna och kommissionen som väcktes av vissa delegationer vid mötet den 7 oktober 2002 och som stöds av kommissionären Barnier är en stark bas för att förverkliga detta mål. Kommissionen har anpassat det förenklade kontrollformuläret till detta syfte. Det är nu nödvändigt att arbeta vidare med att ge ”förtroendeavtalet” en funktionsduglig form.

- 2 Upprättandet av ett ”förtroendeavtal” mellan kommissionen och en medlemsstat vilar på tre grundstenar:
  - att det försäkras att de system för ekonomisk förvaltning och kontroll som införs följer föreskrifterna i förordning nr 438/2001,

- att de nationella myndigheterna utformar en fullgod granskningsstrategi som täcker all granskningsverksamhet under hela programperioden, och
- att rapporter som skapar en lämplig grund för att utvärdera effektiviteten i genomförandet av granskningsstrategin och garantier beträffande de berörda utgifterna läggs fram enligt artikel 13 i förordning nr 438/2001.

3 ”Förtroendeavtalet” behöver inte nödvändigtvis omfatta alla fonder och program. Det skulle kunna begränsas till en viss fond eller vissa regioner eller program som väljs ut av medlemsstaten och kommissionen och som fyller uppställda krav.

4 *Försäkran om ekonomisk förvaltning och kontrollsystem*

Kommissionens avdelningar bör skaffa tillräckliga garantier, på grundval av beskrivningar av systemen och resultaten av gemenskapens och medlemsstaternas granskning, när det gäller överensstämmelsen med förordning nr 438/2001.

5 *Fullgod granskningsstrategi*

Under ledning av det fristående organ som utses enligt artikel 15 i förordning nr 438/2001 skall de behöriga nationella myndigheterna för fonden och berörda program och regioner utarbeta en granskningsstrategi

- som tar hänsyn till hela det granskningsarbete som utförs av olika nationella och regionala tillsynsmyndigheter, särskilt de som anges i artiklarna 9, 10, 12, 15 och 16 i förordning nr 438/2001,
- som omfattar hela perioden ända fram till avslutandet,
- som fastställer ramen för de årliga granskningsprogrammen,
- som fastställer vilka organ som ansvarar för granskningsarbetet, omfattningen och målet för deras verksamhet och deras resurser och metoder,
- som garanterar att det finns en riktig bas för att attestera utgifterna enligt artikel 9 i förordning nr 438/2001, att effektiviteten i förvaltningssystem och befintlig tillsyn regelbundet kontrolleras under programperioden, att 5 % av de totala stödberättigande utgifterna kontrolleras enligt artiklarna 10 och 11 i förordning nr 438/2001, att granskningarna fördelas över hela programperioden ända till dess avslutning och att tillräckliga uppgifter finns tillgängliga för att upprätta avslutningsdeklarationen enligt artikel 15, och
- som godkänns av det oberoende organ som utses enligt artikel 15.

Den sista punkten är viktig vid förkortning av den period under vilken verifikationer behöver finnas tillgängliga (se punkt 9).

Granskningsstrategin och dess konkretisering i arbetsprogrammet för det kommande året kommer att bli en viktig fråga som skall undersökas vid de bilaterala årliga mötena enligt artikel 38.3 i förordning nr 1260/1999.

6 *Årsrapport enligt artikel 13 i förordning nr 438/2001*

Inom ramen för förtroendeavtalet skall den rapport som nämns i artikel 13

- ange alla ändringar av förvaltnings- och kontrollsystemen,
- ange alla ändringar av granskningsstrategin,
- innehålla en sammanfattande redogörelse för föregående års granskningsarbete (granskning av system och verksamhet), de viktigaste resultaten och uppföljningen av olösta frågor från tidigare år, och
- dra slutsatser rörande de garantier som erhållits för det aktuella årets utgifter.

Rapporten skall utarbetas under tillsyn av det organ som utsetts enligt artikel 15, som skall underteckna (eller kontrasignera) den.

När rapporterna om granskningen av systemen är klara skall de dessutom skickas till kommissionen tillsammans med en sammanfattning av resultat och rekommendationer som kan föras in i SYSAUDIT.

Rapporten enligt artikel 13 skall granskas vid det årliga bilaterala mötet.

- 7 Upprättandet av ett "förtroendeavtal" kommer att få två synliga funktionella konsekvenser när det gäller nivån på de granskningar kommissionen genomför och den period under vilken verifikationer skall finnas tillgängliga.
- 8 För berörda program eller fonder skall kommissionen begränsa sin granskning på plats till vad som krävs för att kontrollera de garantier "förtroendeavtalet" ger och koncentrera återstående resurser till de utgifter som inte omfattas av något avtal.
- 9 Enligt artikel 38.6 i förordning nr 1260/1999 skall alla verifikationer för utgifter och kontroller hållas tillgängliga i tre år efter slutbetalningen. Förordningen medger dock att perioden förkortas enligt de bilaterala förvaltningsbestämmelserna.

För de fonder/regioner/program som omfattas av ett "förtroendeavtal" får nämnda period förkortas till tre år från utgången av det år då rapporten enligt artikel 13 lagts fram för den verksamhet som avslutas under det kontrollår rapporten omfattar. Det är möjligt att avsluta denna period på motiverad begäran av kommissionen.

Om perioden ifråga förkortas finns alltså verifikationerna inte längre tillgängliga när slutbetalningen görs år 2009 för verksamhet som avslutas år 2004 eller tidigare.

Under alla förhållanden är artikel 15 i förordning nr 438/2001 fullt tillämplig vid avslutandet, och den deklaration om att ett stöd avslutats som lämnas av det fristående organet kommer att omfatta alla utgifter som förekommer i den slutliga deklarationen av utgifterna.

10 De särskilda faserna vid upprättande av ett ”förtroendeavtal” är följande:

- a) Begäran från en behörig nationell myndighet grundad på:
  - uppgifter om ändringar av den beskrivning som avses i artikel 5,
  - garantier för förvaltnings- och kontrollsystemens överensstämmelse, grundade på de nationella granskningarna, och
  - en granskningsstrategi som avslutas när stödet avslutas.
- b) Kommissionen bekräftar att den har fått betryggande garantier för förvaltnings- och kontrollsystemens överensstämmelse.
- c) Granskningsstrategin undersöks vid ett bilateralt möte. Kommissionen bekräftar att de garantier som lämnats uppfyller dess krav.
- d) Ett tillägg till det bilaterala förvaltningsavtalet undertecknas, som föreskriver
  - att medlemsstaten åtar sig att lägga fram de rapporter som avses i artikel 13 i godkänd form, undertecknade (eller kontrasignerade) av det fristående organet med tillämpning av artikel 15 i förordning nr 438/2001,
  - att kommissionen godkänner en bifogad strategi för granskning av förvaltnings- och kontrollsystemen och verifiering av de olika projekten,
  - att tiden för tillhandahållande av verifierationer enligt artikel 38.6 i förordning nr 1260/1999 förkortas till tre år från utgången av det år då rapporten enligt artikel 13 lagts fram för den verksamhet som avslutas under det kontrollår rapporten omfattar,
  - att endera parten upphäver avtalet.

IV. ÅTGÄRDER SOM KOMMISSIONEN FÖRESLAGIT MEN SOM MEDLEMSSTATERNA INTE GODKÄNT

Behandlingen av förskott i utgiftsdeklarationerna

I samband med förenklingsarbetet föreslog kommissionen att i vissa fall och på vissa villkor som tryggar en sund ekonomisk förvaltning göra förskotten stödberättigande.

Detta förslag kräver ändring av kommissionens förordning (EG) nr 1685/2000 om stödberättigande utgifter. Efter den politiska överenskommelse som träffades vid mötet den 7 oktober 2002 lade kommissionen fram ett förslag till ändring av förordning nr 1685/2000 för att göra de förskott som betalas ut till de slutliga stödmottagarna stödberättigande. Efter ett rådslag med strukturfondskommittéerna bekräftades inte denna politiska överenskommelse till förmån för kommissionens förslag. Kommissionen drog därför tillbaka sitt förslag, och förordning nr 1685/2000 kommer därför inte att ändras på denna punkt.